

PETÍCIA PROTI ZAVEDENIU CYKLOV V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH V NAVRHOVANEJ KURIKULÁRNEJ REFORME

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku iniciuje v rozmedzí od 20.2.2023 do 31.3.2023 petíciu proti zavedeniu cyklov v základných školách v predloženej kurikulárnej reforme. Reforma podľa nášho názoru zavádza nepremyslené zmeny, ktoré neprispievajú k zvýšeniu úrovne a stability vzdelávania, iba do neho vnesú zbytočný chaos.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR predložilo začiatkom roka 2021 návrh kurikulárnej reformy, na ktorú sú naviazané financie z Plánu obnovy a odolnosti. Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku verejne žiadal uskutočniť zmeny v tomto návrhu a vysvetľoval riziká predloženej kurikulárnej reformy už počas prípravy Plánu obnovy a odolnosti. Podpísali sme Deklaráciu so všetkými stavovskými organizáciami v regionálnom školstve, v ktorej sme poukázali na najväčšie nedostatky vo výchove a vzdelávaní, ktorú sme odoslali ministerstvu školstva a vláde SR. Opakovane sme predkladali zásadné pripomienky k súvisiacim legislatívnym krokom. Listom sme požiadali o pomoc všetkých poslancov NR SR a informovali sme ich o nástrahách v navrhovaných úpravách školského zákona. Najväčší problém je rozdelenie obsahu vzdelávania v základnej škole na cykly. Podarilo sa nám v zákone presadiť, že Štátny vzdelávací program sa môže, ale nemusí, členiť na cykly. Napriek tomu ministerstvo školstva v nedávno predloženej návrhu Štátneho vzdelávacieho programu („Projekt nového kurikula pre všetky cykly“) určuje, že cykly majú byť povinné pre všetky základné školy.

Na tento rozpor sme od začiatku upozorňovali. Napriek našim zásadným pripomienkam ministerstvo školstva naďalej robí legislatívne kroky, ktoré počítajú s povinným zavedením vzdelávacích cyklov pre všetky základné školy od roku 2026. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli využiť formu petície ako legitímneho nástroja na prejavenie nesúhlasu odbornej verejnosti a domáhame sa riešenia spoločného záujmu, ktorým výchova a vzdelávanie v základných školách jednoznačne je.

Prostredníctvom petície:

- upozorňujeme, že príprava reformy sa uskutočnila bez akejkoľvek konzultácie s pedagogickou verejnosťou a začala sa počas pandémie, keď mnohé školy boli zatvorené alebo riešili úplne iné problémy,
- žiadame zachovanie vyučovacích predmetov a postupových ročníkov v základných školách a odmietame vzdelávanie v oblastiach a cykloch. Vynára sa aj otázka, čo bude s prestupujúcimi žiakmi, keď si každá škola bude môcť usporiadať učivo v cykle podľa seba? Nehovoriac o problémoch v neplnoorganizovaných školách.
- chceme aj naďalej v slovenskom školstve samostatné vyučovacie predmety ako napríklad fyziku, chémiu, či dejepis a nie ich spojenie do vzdelávacích oblastí,
- trváme na to, aby štátne vzdelávacie programy vymedzovali obsah výchovy a vzdelávania, nie iba ciele,

- žiadame, aby boli podmienky hodnotenia žiakov definované a nastavené jasne. Hodnotenie žiakov, postup do ročníkov, stupeň vzdelania či vysvedčenia žiadame ponechať v doterajšej forme.
- odmietame, aby obsah výchovy a vzdelávania museli vytvárať učitelia a aby školy museli opäť tvoriť nový školský vzdelávací program kvôli zavedeniu cyklov. Úlohou pedagogických zamestnancov je voliť metódy a formy práce so žiakmi a nie vymedzovať obsah. Obsah výchovy a vzdelávania má určovať štát prostredníctvom štátneho vzdelávacieho programu a nesmie túto kompetenciu prenášať na ďalšie osoby.
- upozorňujeme, že navrhované zmeny neboli doposiaľ predmetom experimentálneho overovania. Overovanie ministerstvo začína na vzorke menej ako 1,5% škôl až v budúcom školskom roku, čo podľa nášho názoru neponúka dostatočný priestor na vyhodnotenie výsledkov a zapracovanie zmien do kurikula pred jeho povinným zavedením do praxe,
- upozorňujeme, že väčšina pedagogických fakúlt ani nezačala s prípravou budúcich pedagógov, ktorí by mali učiť podľa nových reformných cieľov,

Odborový zväz školstva zdôrazňuje, že bude vždy podporovať reformné aktivity, ktoré povedú k zvýšeniu úrovne výchovy a vzdelávania na Slovensku a k spokojnosti žiakov, rodičov a zamestnancov školstva. Od akejkolvek reformy očakávame kvalitné zmeny, ktoré pomôžu pripraviť žiakov a študentov na spoločenské a pracovné výzvy rýchlo meniaceho sa sveta. Zároveň požadujeme, aby boli pri zavádzaní reformných zmien rešpektované názory pedagogickej verejnosti a prihliadalo sa na skúsenosti z praxe.

Predložená reforma však obsahuje zásadné nedostatky, ktoré môžu spôsobiť zníženie kvality vzdelávania. Ministerstvo školstva sa prostredníctvom nej zbavuje zodpovednosti za prípravu obsahu vzdelávania a tieto povinnosti presúva na školy a pedagógov. Predložená reforma nevyužíva potenciál spoločenskej objednávky a možnosti využitia finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti. Finančné prostriedky na kurikulárnu reformu je potrebné využiť efektívne v záujme polozenia základov pre napredovanie celej spoločnosti.

Z uvedených dôvodov vyzývame všetkých zamestnancov školstva, kolegov, kolegyne, rodičov, starých rodičov a všetkých, ktorým záleží na kvalite vzdelávania v našich základných školách, aby podporili našu petíciu! Môžete tým pomôcť zabrániť prijatiu nepremyslených zmien, ktoré neprispievajú k zvýšeniu úrovne a stability vzdelávania, iba do neho vnesú zbytočný chaos.

Petícia bude po ukončení odovzdaná ministrovi školstva.

Text petície:

My, podpísaní, odmietame predloženú reformu vzdelávania v základných školách a žiadame:

- *aby obsah vzdelávania aj naďalej určoval štát a školy nemuseli tvoriť nový školský vzdelávací program,*
- *zachovať v slovenskom školstve samostatné vyučovacie predmety, nie ich spojenie do vzdelávacích oblastí,*
- *zachovanie postupových ročníkov a stupňov bez delenia na cykly.*

Petičný výbor

Ing. Pavel Ondek, predseda zväzu

RNDr. Ingrid Gamčíková, podpredsedníčka zväzu